

Pesta 21 fauru. 5 martiu.

Va est in fia-care domineca. | Redact. : strad'a Dunarei nr. 3.

Nr. 8.

Anulu VII, - 1871.

Pretulu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Amant'a ostasiului.

(La ilustratiunea de pe pagin'a precedentă.)

Mundia verde de secara,
 Datu-a Domnulu pace éra,
 Sê renasca, sê 'nflorésca
 Ferircirea stramosiésca.
 Tóta tier'a este lina,
 Dar Ilén'a totu suspina.

Câ n'a fostu in satulu ei,
 Intre junii cei holtei,
 Nici unulu ca Nicolae,
 Carele plecà 'n bataia.
 Pacea-i gata, elu nu vine,
 Dins'a vérsa la suspine.

Intr'o nópte catra dí,
 Éta câ si elu sosi,
 Si o sarutà in fatia,
 Si cadiu la ea in bratie.
 Ran'a-i vérsa riu de sange,
 Ilonuti'a plange, plange.

Langa dinsulu spad'a-i rupta,
 Murgulu ce-lu portá in lupta,
 Plangu doiosu pe-unu frate dulce,
 Lu-gelescu ca frati de cruce.
 Si cu pieptulu sfasiatu
 Ea suspina nencetatu :

„Fericitu Napoleonu,
 Elu pierdù numai unu tronu,
 Inse eu, amaru de mine,
 Am pierdutu mai multu in fine:
 Câ-ci fatal'a de bataia
 Mi-a ucisu pe Nicolae!“

Isifu Vulcanu.

Ioana Darc.

(Notitie istorice.)

(Urmare.)

Lasandu la o parte Parisulu, cuprinsu de Bedford, caruia i venise in ajutoriu si ducele de Burgonia, trecura prin Auxerre. Acésta cetate erá inca in manile Englesiloru. Singuru unu consiliariu, presedintele Macon, erá de parerea Vergurei de a nu lasá pe Esglesi inapoi. Dupa lunga desbatere, Vergur'a, care nu erá de facia, veni si batù in usi'a consiliului, asigurandu, câ in trei dñle voru poté intrá in cetate. — „Noi amu ascéptá si siese, respunse

cancelariulu, déca amu fi siguri, câ dta dñci adeveru. — „Siese? Veti int'á mane!“ Ea apucà stindardulu, si toti o urmara la siantiuri. — „S'aduca legáture de nuele!“ strigá dins'a. Soldatii aruncara lemne, porti, scaune, mese, si in câte-va minute implu siantiurile si dau navala a supra muriloru. Englesiloru, ca si la Orleanu, li se parea câ vedu pe de a supra ostirei francese cete de spirite, si unu noru de fluturi albi sborandu in giurulu magicului stindardu. Garnisón'a se retrage; Englesii capituléza, dandu-li-se voia a esfi cu totu ce au. Ei inse aveau captivi. La acesti nefericiti nu cugeté nimene afara de Vergur'a. Oandu esira Englesii cu captivii legati, ea se puse in calea loru. „O, Domnedieulu meu! ei nu-i voru duce.“ Captivii remasera, si regele trebuí sê platésca rescumperarea loru.

Troys, capital'a Champaniei, deschise portile de bunavoia. Ioan'a Darc se apropià de loculu nascerei sale. Cu câtu entusiasmulu si admiratiunea poporului pentru dins'a crescea, cu atâtu crescea de alta parte invidi'a si ur'a, mai alesu a preotiloru. Gelosulu si reutaciosulu calugaru Richardu incepù a latfi superstitiuni de magía despre dins'a. La intrarea in Troys, elu cutezá, ipocritulu, a inaintá catra fetiora, facéndu descantece si semnulu crucei a supra calului ei, ca si a supra unui spiritu reu. — „Haide, apropia-te, i dñce dins'a, câ nu voiu sborá.“

Chalons si Reims primira cu bacurí pe liberatóri'a Orleanului.

Ei intrara in Reims la 16 iuliu sér'a, candu se incepura pregatirile pentru incoronarea si ungerea regelui: faptu religiosu si politicu de mare importantia, esentialu in ochii poporului.

In diu'a urmatória de la resarirea sórelui pana la ceremonia, Vergur'a intrebuintiá timpulu pentru a scrie ducelui de Burgoni'a sê vine a se impacá cu regele, cum trebuie sê faca nescce crestini buni si leali: si déca voru a se bate sê mérga a se bate impreuna in contra Saracinului.

Incoronarea se facù in catedral'a cetâtii, unde erau de facia multîme de generali, episcopi, duci s. a.; ochii poporului inse erau indreptati cu preferintia a supra fetióri. Ea erá in adeveru antái'a persóna la acea solenitate. Regele erá numai suveranulu, ér ea erá paladiulu natiunii. In decursulu serviciului divinu dins'a se aflá langa altariu cu stindardulu in mana, si versandu lacrimi de recunoscintia lui Domnedieu. Tóta multîmea plangea cu dins'a.

Candu dofinulu fu incoronatu, ca ingenunchià la picidrele lui, si-i dîse aceste cuvinte: „O, gentile rege! acum e facuta placerea lui Domnedieu, care voiá ca sê facu a se redicá impresurarea Orleanului, si sê te aducu in cetatea de la Reims, ca sê primesci sant'a ungere aretandu câ esti adevveratu rege, si câ tie se cuvine regatul Franciei.“

La culmea gloriei sale, ea remase umila si modesta. Femeile i aduceau copiii pentru a pune manile pe dînsii; soldatii ingenunchiau, i sarutau manile si stindardulu seu, si voiau asi-santí armele, apropiandu-le de sabi'a sa. — „Nu sarutati vestmintele si armele mele, dîcea ea; ceea ce facu eu, nu e de la mine ci de la Domnedieu.“

Cum implinise acum oper'a pentru care erá chiamata, séu celu pucinu oper'a principala, in midiloculu triumfului si bucuriei ea avea o trista presimtîre de finitulu seu apropiatu. Vediendu tinereti'a poporului care i intimpiná cu cunune si cu cantári de imnuri la intrarea loru in Reims: „O, poporu bunu si amabilu, eschiamà ea; de-o fi sê moriu, cum asiu vré sê me ingrópe aici.“ — Ioana, i dîse episcopulu, unde credi câ vei mori? — „Nu sciu nimicu, unde va placé lui Domnedieu, respunse curat'a fetióra . . . Io asiu dorí de ar fi voi'a lui, a merge sê remanu de acum cu mam'a mea si cu sor'a mea . . . Ei ar fi asié de de voiosi sê me védia! . . . Celu pucinu io am facutu ce-mi comandase Domnulu nostru sê facu.“ Si-redicá ochii la ceriu, multumindu pentru implinirea misiunii sale. Momentu miscatoriu si sublimu.

Cátu tîmpu mai remase la Reims, ea avù fericirea de a imbracisiá pe demnii sei parinti Iacobu Darc si Isabel'a, si pe unchiulu seu Durandu Laxardu. Ea impartí glori'a si bucuri'a sa cu dînsii si cu fratií sei, pe cari i-a fostu chiamatu in ostire, si cari portasera invingeri sub ochii sororii loru.

Cum ar fi doritu ea acum a parasí resbelulu si lumea cea mare, si a intrá éra-si in viéti'a sa obscura, in sinulu familiei. Ea implinisa chiamarea pentru care fusese tramisa si inspirata. Dar óre nu trebuia a scóte pe inimi cu totulu din tíera? Dupa-ce a datu regelui corón'a, nu trebuia a i-o asigurá? Nu trebuia a-i redá celu pucinu capital'a sa? Ea nu potea refusá nimicu acestui rege, pe care lurespectá si lu-iubiá ca pe unu parinte alu poporului, si in care ea vedea mantuirea si viitorulu Franciei.

Ah, de ar fi ascultatu ea de vócea interna

a animei, care o chiamá a se rentórcé la dulcele caminu alu copilariei sale! Dar numelui seu lipsiau inca persecutiunile si martirulu. Ea trebuia sê suferé. Far' acést'a ea póte n'ar fi fostu *Vergur'a de Orleanu* in memori'a ómeniloru.

Regele inaintá dupa acést'a cu ostírea catra Paris, si strabatù pana la stulu Dionisiu, aprópe de capitala. Bedford cu Englesii se inchisese intre muri, unde se aflá intre altii si regin'a Isabeau, mam'a lui Carolu VII, carea facea partida cu inimi, si lucrá pentru a instrainá pe locuitorii capitalei de la regele. Ioan'a Darc, luandu ardórea si nerabdarea sa pentru lupta ca o inspiratiune de susu, intetiá pe regele la atacu. Generalii se opuneau. Ea i-têrî mai fara voi'a loru pana la suburbiulu capelei stului Dionisiu, unde se instalà cu o avant-garda sub comand'a ducelui d'Alençon impreuna cu maresialii de Retz, Boussac, s. a., Restulu armatei lu asiediá in partea de nordu a capitalei.

Dupa o septemana de asteptare, Vergur'a facù sê incépa assaltulu. Ea, cu ducele d'Alençon si generalii, trecù siantulu antâiu; ajunsese la alu doilea, si strigá sê-i aduca legature de nule, mesurandu adancimea apei cu lanci'a, candu o sagéta o raní la picioru si o aruncá lesînata pe o gramada de morti si raniti. De aci o portara in dosulu unei coline pentru a-i smulge sagét'a, unde ea remase mai tóta diu'a far'a mai poté luá parte la lupta, dar incuragiându inca pe soldati. Sagetile si bombele sborau in giuru si pe de a supra capului seu; ea voiá sê móra in acelu locu. In fine ducele d'Alençon, temendu-se a o pierde si a pierde intr'ins'a sufletulu si speranti'a ostirei, o luá de pe braciele ostasiloru si o duse in castre. Noptea se apropiá. Francesii se retrasera.

Acést'a fu prim'a pierdere si prim'a desmintîre a presintiriloru Vergurei. Intristata de acést'a nenorocire, si fara indoie'a simtindu, câ reu'a vointia a aristocratiloru cresce in giurulu seu, Ioan'a Darc se umillí inaintea lui Domnedieu si a regelui, imbracá hainele sale de femeiea, aninà armatur'a sa cea alba si sabi'a sa pe mormentulu santului Dionisiu, si cerù voi'a de a parasí curtea regelui si de a renunciá la resbelu. Regele inse si cavalerii sei se acúsau astfelu pe insisi dicéndu, câ numai erórele loru erau caus'a acelei pierderi, si o rogara atátu de multu, încátu ea avu debilitatea de a-si luá éra-si armele si costumulu seu ostasiescu, si de a contiuná a se bate, pe candu bunulu seu geniú incepeá a o parasí.

Ea implinise chiamarea principala pentru care fusese inspirata. Afara de aceea, ostasii erau in adeveru fanatisati pentru succesele ei, | simplitatea sa virtuósa si iubirea de dreptate. Ea era pururea protectóri'a celocu seraci, celoru debili si apasati. Scumpa multímei, ea era

JULES FAVRE, ministrulu de esterne alu republicei francoese.

dar capii erau, cea mai mare parte, gelosi; si ómenii curtii se temeau de pré marea sa favóre inaintea regelui. Nascuta in poporu, ea conservase | cu atátu mai invidiata de curtisani. Apoi, intr'o marire atátu de inalta, devenita egal'a principiloru, cine scie déca in acestu sufletu castu

THIERS, presidi ntele guvernului republicanu francesu.

si santu nu incepuse a se vîrî óre care umbra de ambitiuine, precum afirmá Shakespeare? Ér simtiemintele cele mari conserva tóta poterea lor, o potere in adeveru miraculósa, numai pana candu sunt neinteresate.

In urm'a acestei lupte, se deschidu negociatiuni intre regele si Bedford. Vergur'a plecà in Normandi'a cu ducele d'Alençon, pentru a-lu ajutá sê-si ié inapoi apanagiulu seu ce se aflà in manile Englesiloru.

La impresurarea cetâtii Saint-Pierre-le-Moustier, in fumulu assaltului, ea aflà de nou geniulu seu inspiratoriu. Retragerea sunase; ea se aflà singura numai cu vre-o cinci séu siese ómeni langa sine. Daulon, magistrulu seu o intreba, ce va face singura: — „Am inca cincidieci mfi de ómeni;“ i respunse dins'a, aratandu cu man'a in aeru spre ceriu. La vócea ei ostasii se reintorcu, dau assaltu si ieu cetatea.

Reincependu inimicitiele intre regele si Bedford, fetiór'a aduse regelui o armata sub murii Parisului; si vedindu nefolosinti'a negociatiuniloru ea i dîse asta-data: „câ pacea sta in verfulu lanciei sale.“

Strabatendu pe urma câte-va trupe de Burgoni si Englesi, Vergur'a se inchise in Compiègne ca sê apere si acésta cetate, cum aperiá Orleanulu. La o iruptiune ce facù, fiindu respinsa de inimi, si rémanendu inapoi pentru a aperiá retragerea ostasiloru sei ce credeau atátu de multu intr'ins'a, candu a voi trece si a intrá in cetate, puntea se redicà, pórt'a se inchise si ea remase singura in midiloculu inimiciloru.

Unulu din ei, mai cutezatoriu, decâtu ceialalti, se apropià de dins'a, si, apucandu-o de vestminte, o dede josu de pe calu. Ea se redicà, si voiá sê lupte inca; dar mass'a inimiciloru se inmultia in giuru; ea fu silita a se dá prinsa contelui Lionel. Magician'a erá acum in manile lor; ea avea numai nóue-spre-diece ani. Ducele de Burgoni'a alergà s'o védia si sê s'asigure cu ochii de triumfulu seu. Tunurile armatei si *te-deumurile* catedraleloru anuciara prinderea Vergurei in tóte orasiele si provinciele supuse Englesiloru si Burgoniloru. Credeau, câ au cuceritu Franci'a in acésta juna fetióra. Dar poporulu planse si gemù pretotindeni pentru sórtea ei.

Prinderea sa se intemplà in 29 maiu. Fost' a din intemplare, séu fost'a urmarea unei tradâri? Istori'a n'affirma nimicu; decâtu adauge, câ comandantulu cetâtii Compiègne erá unu de Flavy, unu omu feroce, pe care poporulu

si soldatii lu-acusau inca mai inainte de animositate si despretiu in contra eroinei lor.

De acum incepu suferintiele martirei. Noi aici nu vomu intrá in epoc'a dorerósa din viéti'a acestei mari femei; deja, ni se pare, naratiunea nóstra devení pré lunga pentru colónele unei foi. Pentru a o completá vomu atinge, numai câte-va date principale.

Ardórea si curagiulu seu, siguranti'a de a invinge, dulceti'a caracterului, castitatea si santieni'a vietii, frumuseti'a ce stralucea ca o aureola divina in fati'a sa, entusiasmulu seu, intrepiditatea si seninatatea in pericule: éta farmecele ce dau sufletu Francesiloru, si luá poterea inimiciloru. Dar „originalitatea sa, dîce Miçhelet, ceea ce facù mai alesu succesulu seu: a fostu bunulu simtiu, bunulu simtiu in esaltare. Ea facea pe judecatorii sei sê taca inaintea unei ratiuni mai innalte.“

Cu simplitatea si nevinovati'a, ea impreună acea finétia si agerime de simtiemintu, care o facea sê distinga, sê prevédia lucrurile si sê patrundia in animele ómeniloru. Ea avea apoi acelu geni minunatu care lu-audiá in totu-deuna vorbindu-i cu atát'a intieptiune si iubire, si care o conducea prin influinti'a unei poteri divine. De la inceputu ea prevedea curund'a sa perire. Inca de candu venise a propune regelui sê-lu conduca la Reims, ea i dîsesse: „Eu nu voi durá decâtu unu anu, séu ~~cu~~ mai multu; mi-trebuie curundu a me intrebuintiá.“ Mai de multe-ori repetiá apoi capelanului seu: „De va trebui sê m' ~~arunad~~, spune din partea mea regelui, domnului nostru, sê fundeze biserici, unde sê se róge ómenii pentru mantuirea celoru ce voru fi muritu pentru aperearea regatului.“ Candu o vediura parintii la Reims, mama ei o intreba, mirandu-se de curagiulu seu: „Ioana, n'ai dar frica de nimicu? — „Nu me temu de nimicu, i respunse dins'a, decâtu de tradare.“

Cátu-va timpu in urma, inainte de a devení captiva, se observase la dins'a o tristétia, si o ardóre religiósa indoitu mai mare ca pan' aci. Candu erá aprópe de vre-o monastire, la campu séu la sate, ea intrá cu multumire in biserica, si se amestecá p'intre copfi si junele fetióre ce se cuminecau pentru antái'a óra. O cronica vechia spune, câ chiar in diu'a in care trebuia a fi prinsa, a mersu de s'a cuminecatu la biserica St. Iacobu in Compiègne; si cum stá visatória si melancolica, radiemata cu tristétia de unulu din cei mai negri stelpi ai bisericei, ea dîcea ómeniloru din poporu si copfiiloru ce se adunaseru multime in giuru-i: „Bunii

mei amici si scumpii mei copii, io ve dîcu cu sigurantia, este unu omu care m'a vendutu; io sum tradata, si in curundu voiu fi data mortii; rogati-ve lui Domnedieu pentru mine, câ io nu voiu mai poté servi pe regele meu, si nobilulu regatu alu Franciei!“ Fiica nutrita de evangeliu, ea prevedea astfelu, ca divinulu seu Maestru la cin'a cea din urma, si, ca si dinsulu in gradin'a Oliviloru, ea simtiá agoni'a inca inainte de supliciu.

Contele Lionel de Ligny tramisese pe captiv'a la unu castelu alu seu aprópe de Picardia, de unde o liberá ducelui de Lucsemburg. Englesii si Burgonii cereau a li o liberá lor; inse incivisiunea din Paris o revendicá inaintea tuturoru. — „In numele credintiei, scriá vicariulu laudatei incivisiuni, ceremu cu staruintia, ca Ioan'a, banuita de crime, sê se tramitia captiva la noi, pentru a urmá in contra-i dupa legile santei incivisiuni.“

Universitatea din Paris, acestu innaltu organu de autoritate alu Franciei, lasiu si criminalu complice in contra nevinovatiei si nefericirii, si in contra patriei, scandalisandu-se de amanarea si opozitiunea ce intimpiná vicariulu la cererea sa, scrise ducelui: „câ, dupa judecat'a ori-carui bunu catolicu, s'ar face santei credintie o vatemare ne mai pomenita, si ar fi unu mare reu pentru regatu, déca ea ar scapá nepedepsita dupa lege.

Asié in-si-si Francesii erau cari voiau a resbuná pe Engliter'a in contra natiunii lor.

Ioan'a Darc remase siese luni de dfile captiva in famili'a ducelui de Lucsemburg; si erá tratata cu multa delicatétia de femeile si ficele acestei case. Dupa siese luni ea fu smulsa cu dorere din braciile acestoru nobile femei, cari conjurau pe ducele a n'o tradá Englesiloru; fu straportata la Arras, si de ací la Rouan. In fia-care dî unu preotu captivu serbá liturgi'a in inchisórea ei. Ea se rogá fierbinte; si de si captiva, câtu fu in viétia ea avea inca tóta influinti'a. Sufletulu seu remasu in ostirea si in consiliile regelui, entusiasmulu patrioticu, credintia poporului intr'ins'a, ce captivitatea sa nu potú de câtu a o marí, schimbarea impregiurárilor in fine: tóte faceau ca, desí departata si inchisa, ea triumfá inca preto-tindenii.

Cetatea Compiègne fu liberata de impresurare chiar in diu'a candu predîsesse dins'a, dupa o revelatiune ce avú, in diu'a de stulu Archangelu la antáiu noemvre.

Candu se aflá la Rouan, intr'o dî ducele de Burgoni'a, trecêndu pe acolo, merse a o

vedé in inchisóre si duse cu sine contii englesi Stráfford si Warwik, voindu a le aretá terórea Englesiloru desarmata si inlantiuita. — „Ioana, i dîse ducele cu ironia, voindu a insielá credulitatea ei, am venitu sê te liberezu, si sê te redau regelui pentru o resplata; cu conditiunea de a nu te mai armá in contra nóstra.“ — „O, Domnedieu meu! i respunde captiv'a; ti-ridi de mine. N'ai nici puterea, nici vointi'a pentru acést'a. Io sciu bine, câ Englesii me voru face sê moriu, crediendu a castigá regatulu prin mórtea mea; dar, de ar fi ei o suta de mfi Goddeni mai multi decátu sunt, ei nu voru avé acestu regatu!“ Contele Stráfford trase sabi'a sê-si resbune de acésta eroica desfidare a captivei. Warwik lu-oprí retienendu-i braciulu.

Mai multu de o suta de doctori, eclesiastici si laici, se intruniseru la Rouan pentru a formá tribunalulu acestei mari cause; ca si cum ar fi voitu a impartí intre mai multi respunderea inaintea istoriei. Votu decisivu inse aveau numai vicariulu incivisiunii si episcopulu de Beauvais, unu omu ferosu si fanaticu, numitu Cauchon. Tramisera in tóte partile dupa informatiuni si marturii.

Unu individuu, tramisu la Domremy, neaducêndu de acolo decátu informatiunile cele mai favorítórie captivei, episcopulu lu-incarcá de injurie si-i refusá plat'a caletoriei.

O sermana femeia, pentru câ dîsesse „câ dómn'a Ioan'a e femeia buna si féta de onóre“, fu arsa de viua.

Ajunge a amintí aceste singure impregiurári, pentru a aretá dispositiunea acestui infamuu tribunalu. Nepotendu aflá marturii dupa placu pe acésta cale, recuseru la isvóre mai demne de dinsii. Cum au reusítu, vomu vedé.

Temendu-se pe semne de vre-unu tumultu alu poporului, episcopulu deschise procesulu in castelulu din Rouan, comandatu de contele Warwik, capitanulu de garda alu regelui Engliterii.

In 21 fauru aparú Ioan'a Darc pentru antái'a óra inaintea judecatoriloru. Ei o rogara a spune adeverulu despre totu ce o voru intrebá; la ce dins'a respunde: Io nu sciu despre ce me veti intrebá; me poteti intrebá lucruri ce eu nu vi le voiu spune. Ea consimtí a jurá sê spuna adeverulu despre totu ce n'atinge revelatiunile sale.

(Finea va urmá.)

M. Strajanu.

S A E O N U

Conversare cu cetitóriele.

— Biografi'a unui chignon. —

Intr'unu balu frumosu alu carnevalului trecutú asistam si eu la unu valsu. Privirea mea se delectá in sborul juneloru parchi, cari mi-revocau in memoria dantiulu silfideloru din lumea antica. Uitandu-me la acestu dantiu freneticu, mi-adusei a minte de cuvintele lui Victoru Hugo,

Cá 'n valsulu celu turbatu, in rapede sborare,
Cum cadu, se vescediescu, florice si femei!

Si recitandu aceste cuvinte in memori'a mea, spiritulu meu se adanci in meditatiuni profunde...

Dar visarea mea nu durá multu!... Deodata simtíi in frunte o lovitura strasnica, apoi vr'o dóue secunde nu vediui nimica, par' cá asiú fi orbitu, par' cá ar fi tresnitu in mine o bomba prussiana... Suprinderea neplacuta totu-si nu me iritá atâtú de multu, ca risulu amiciloru din giurulu meu. Nu este frumosu a ride de cine-va in necasulu seu!

Frapatu de acésta lovitura neaseptata, mi-pusei man'a iute pe frunte, si apucaí numai decátu obiectulu care causá acestu carambolu. Acel'a erá móle, finu, parfumatu, ca firele de metasa, erá unu — chignon.

Secretulu mi se descoperí numai decátu. Un'a dintre silfidele dantiatórié, a careí peru abundante i inundá umerii de zapada in bucle naturale, si-a aninatu cam slabu o parte din aceste bucle naturele, si astu-felu sborul rapede alu valsului turbatu a desfacutu unu chignon intregu, espedandu-lu „per Dampf“ dreptu spre fruntea mea.

Amicu alu secsului frumosu, eu sciui numai decátu ce am de facutu. Intr'unu momentu fericitulú chignon nefericitu nu mai fu visibilu. Elu fu afundatu in busunariulu meu.

Abié doi-trei insi vediura scen'a acésta, si de aceea speru cá nimene nu scie de ea nimica... Nici eu nu voiú spune-o nimenui...

Rentorsu a casa, pusei chignonulu pe mésa, ca 'n órele mele de intristare sê-mi potú alungá norii de pe fruntea mea, privindu la — elu.

* * *

Adormíi. De odata ca prin visu audíi unu vaetu sfasíatoriu. Ascultai, si vaetulu nu se mai audí. Peste pucinu, plansetulu ér me desceptá. Ascultai de nou. Se parea cá audu unu suspinu profundu. Apoi ér urmá tacere. Dar numai decátu se audí unu nou plansetu. Mi-acordai tóta atentiunea. In fine potui sê distingui bine. Plansulu se audiea din odai'a mea. Erá o vóce femeiesca.

Suprinsu de acésta descoperire — frapanta, intrebai:

— Cine plange aice?

— Eu! — respunse o vóce de pe mésa.

Erá vócea chignonului.

— Dar de ce plangi?

— Plangu, cá-ci am pierdutú pe bun'a mea stapaná, si acuma nu sciú cum s'o mai gasecu?

— Spune-mi numai numele ei, si-apoi te voiú conduce, séu te voiú tramite la dins'a.

— Nu-lu sciú.

— Ah! intielegu!... Tu nu vrei sê fíi indiscretu... Enarédia-mi dar istori'a ta; detaiurile ei apoi mi-vorú indicá firulu, care me va poté conduce la descoperirea stapanei tale parasite...

Chignonulu incepú: * *

„Istori'a mea e cam tragica, de si aparinti'a denuncia dóra chiar contrariulu.

„In o frumósá dí de véra, la o familia onorabila in orasiulu N. petrecea o societate interesanta, compusa in mare parte din tineri de ambele sece.

„Erá o petrecere de dantiu.

„Inainte de a se 'ncepe dantiulu, societatea infrá unu discursu despre diverse obiecte.

„Intre altele la ordinea discusiunii se puse si urmatóri'a intrebare pré interesanta: „Ce li place femeiloru mai multu?“ La care inse numai barbatiloru li fu permisú a respunde, ér damele formara curtea de jurate.

„Acésta intrebare produse o multíme de respunsi. Unii díceau, cá femeiloru mai multu li place a iubi, cá-ci — precum díse Flora Tristan — femeile chiar asié nu potú traí fara amoru, ca fara aeru, apa séu nutrementu.

„— Eu, — díse unu tineru blondinu, — votezu cu madame Saule, — care díse, cá femeiloru multu mai tare li place a fi iubite.

„Onorabil'a si frumós'a curte de jurate lu-amenintia cu degetele sale subtile, mai scotiendu si câte unu: Ah!...

„Unu altu junc inse nu se spariá nici de aceste semne ale displacerii, ci diso: „Eu inca sustienú ast'a, ma eu mergu si mai departe, si dreptu dovéda citezu pe scriitóri'a Sofi'a Arnould, care a dísu, cá multe femei nici nu sciú iubi, ele considera pe amantii lorú de nesce carti de jocatu, cari dupa jocu se lapeda.

„Susu intitulat'a curte de jurate, audíndu acésta declaratiune, se iritá si mai multu, si acuma ea nu mai díse: „Ah!“ ci — oh! Si candu femeile nu mai dícu „ah“, ci „oh“ — atunce e reu!

„Unu altu junc apoi adause, cá pasiunea predilecta a femeiloru e vanitatea... Acestu cuventu produse atâtú de mare sensatiune a supra ónorabilei si incantatóriei curti de jurate, încátu dins'a decise numai decátu in unanimitate, cá discusiunea a supra subiectului „vanitate“ nu se permite, — mai eschidiendu-se desbaterea si relativa la definitiunea „lulesulu.“

„— Eu — díse unu barbatu — voiú spune, care e pasiunea cea mai placuta a femeiloru.

„— Care? — lu-intrebara din tóte partile.

„— Gelosí'a, — respunse elu.

„— Intru adevéru, — adause vecinulu seu, — gelosí'a e o pasiune iubita a femeiloru; nu sum convinsu, déca dins'a e pasiunea lorú cea mai placuta? dar atât'a sciú, cá aceea e cea mai periculósá.

„— Dta, — observă altulu, — de siguru ai cetitu pe Montaigne, care dîce, că „gelosi'a e pasiunea cea mai periculôsa a femeiloru, precum li e capulu — membrulu celu mai periculosu.“

„— Ba, — respunse barbatulu primu, — eu n'am cetitu pe nime, — eu vorbescu numai din esper. . .

„Nevêsta-sa lu-amenintîa cu miculu ei degetu, si dinsulu află cu cale a capitulă cu arm'a 'n mana.

„— Domnule! — i dîse dóm'n'a casei — permite-mi a-ti observă, că dta te-ai laudatu pré multu, acusanđu-ti soci'a.

„— Cum asié?

„— Pentru că dóm'n'a de siguru a cetitu pe La Rochefoucould; si-apoi acestu aforistu mare dîce intr' unu locu, că: „Numai aceia sunt demni ca sê fimu gelosi de ei, cari nu voiescu a dá caus'a gelosiei nôstre!“

„S'a mai vorbitu inca multu, si in fine tôte respunsurile se supusera judecătii juratelor. Inse dore-re! conclusiune nu se potú face. Eră o mare divergin-tia de opiniuni. Curtea juratelor se compuse din unu-spre-diece dame, si-apoi aceste aveau — dóue-spre-diece opiniuni.

„Dintre cele multe, pernite-mi a cită numai opiniunea dómnei mele: „Femei'a mai multu si-iubescu perulu. Eu n'am nimica mai scumpu, decātu perulu meu frumosu.“

„Mi-voi iertă acést'a nemodestia, — mi-dîse in fine chignonulu, — că-ci acelu peru eram eu!

— Acuma incepe* partea* tragica, — continuă chignonulu.

„Dupa scen'a petrecuta mai susu, trecura trei ani. Barbatulu dómnei mele mori, ea saraci, si ajunse asié dîcendu la sapa de lemnu.

„Atât'a nu eră de ajunsu!

„Uniculu ei copilasiu, tesaurulu celu mai placutu alu vietii sale se bolnavi. . . Si ea nu avea bani pen-tru medicu si medicamente. . .

„— Mai am inca ce-va, — dîse ea in culmea desperatiunii sale, — voiu sacrifică decórea mea cea mai scumpa, numai ca sê potú scóte din periculu mor-tii pe uniculu meu copilasiu. . .

„Apoi si-luă fórfecii, si si-taiă perulu frumosu, undulante, si abundante. . .

„Ea oftă. . . Eu suspinam. . . Si plangeam amendoi. . . dorerosu. . . sfasiatoriu. . .

„O óra mai tardîu eu devenii proprietatea unui frisoru, care me tortură, desfacendu-mi tôte firele, si impletindu-le de nou, me puse in espositiunea dinain-tea boltei sale, in vederea lunei, de plangeam si me rusinam cumplitu.

„Inaintea boltei adese-ori treceau dame tinere, cari me criticau, si juni cari se serviau de mine spre a-si desvoltă talentulu loru satiricu. . . Ei rideau, si eu plangeam. . .

„Intr'o dí apoi intră o dama tinera in bolt'a sta-panului meu, si me cumperă. . .

„Continuarea ti-e cunoscuta. . . In fine sum aice, si asiu dorí sê me potú rentórcé la acea gentila pro-prietaria a mea, care m'a sacrificatu pentru copilasiulu ei. . . Ah! du-me, tramite-me la ea! . . .

— Dar numele ei?

— Nu-lu sciú.

Astu-felu chignonulu remase la mine. . .
A-dese-ori in nopti, candu totulu dormitêza, elu

incepe a suspină in tacerea noptii. . . Si plansulu lui e atâtu de doiosu, atâtu de petrundiatoriu! . . .

L'asiu duce, l'asiu tramite a casa. . . Dar nu sciú cui. . . Si-apoi cum sê anunciu eu prin diuarie, că: „Onorable dame, la mine se afla unu chignonu. Nu sciú alu careia a fostu. Me rogu, ca respectiv'a sê se insinue la mine cu atestate necontestabile!“ Totu secsulu femeiescu ar dîce, că ast'a e o satira. . .

Lu-voiu pastră dara de suvenire. Si acést'a va fi un'a dintre cele mai pretiôse suveniri ale mele. De câte-ori voiu vedé-o, totu-de-una mi-voiu aduce cu respectu a minte de acea femeia ideala, care pentru copilasiulu ei si-a sacrificatu tesaurulu celu mai scumpu, — perulu ei.

Josefu Vulcanu.

Noulu debutu alu dlui T. L. Maiorescu.

Din diuariulu de la Iasi, intitulatu „Curieriulu Romaniei“, scótemu urmatoriulu articolu:

Domineca in 7 fauru am asistatu la antăi'a pre-legere poporala in salonulu universitătii. Subjectulu acestei prelegeri a fostu „forma si fondu“ de dnulu T. L. Maiorescu.

Dnulu Maiorescu — dupa ce a definitu form'a si fondulu, incepe a enumeră o multime de esemple; si pentru ca ele sê aiba mai multu interesele, sunt mai tôte relative la tiér'a nôstra. — Nu vomu intră in o critica minutiôsa a intregului discursu, fiindu că acest'a nu valoréza ostendé'a, ci ne vomu margini sê reproducemu mai antăiu câte-va idei a dlui Maiorescu mai principale, aplicate de dni'a sa la „forma“ si pe urma ne vomu face si noi micole nôstre obser-vatiuni.

Éta ce ni dîce dni'a sa relativu la tiér'a nôstra: „Este falsa calea literaria ce amu luatú, fiindu că imi-tămu literatur'a francesa séu a unei alte natiuni careia i-a trebuitu seculi de ferbere pana a potutu sê-si con-solidoze acea literatura. Pe langa acésta, mai este o cauza pentru care nu avemu ómeni literati: fiindu că finantiele sunt in rea stare, functionarii si pensionarii nu se platescu regulatu, si fiindu că in ori-ce momentu ne tememu de invasiune straina. Singur'a epoca lite-raria a fostu epoc'a domniei lui Mihaiu Sturza, fiindu că ómenii era u siguri pe averele si viéti'a loru! . . . si nu se temeau, că voru fi incalcati de o invasiune strai-na! . . . Este unu actu falsu adoptarea unei constitu-tiuni pentru care englezii si-au versatu trei seculi sange si pentru care noi nu amu versatu nici o sudóre.“

Sê respundemu mai antăiu relativu la literatur'a nôstra natiunala: Trebuie sê fimu justu, sê observămu cu scrupulositate déca mersulu literaturei nôstre este unu faptu anormalu in viéti'a literaria a popóreloru; déca celelalte popóre civilisate au debutatu in carier'a literiloru altminterea de cum debutămu, si numai dupa ce vomu constatá in unu modu siguru acestu faptu, atunci vomu poté dîce cumca este falsa calea ce amu luatú. Pentru acestu scopu se luămu esemplulu datu de D. Maiorescu. Dsa a dísu: Francesii au lite-ratur'a loru natiunala, ce ni folosesce nóue ca sê o imitămu? vomu avé totu-de-una o forma dara nu unu fondu literariu. Pentru a intielege câtu e de ne esacta acésta asertiune, sê observămu fasele prin care

trece literatur'a franceza. Pe candu Franci'a esiea din intunereculu evului mediu cu superstitiele religiöse, cu poemile epice ale troubaduriloru fara nici o legatura, Itali'a stralucea de unu fôrte mare lustru literariu, Boccacio, Dante, Petrarca deja incantase lumea prin pros'a si poesiele loru nemoritórie. Ce se intempla? Se intempla ceea ce e naturalu sê se intemple candu sunt puse in contactu dóue popóre ce nu au acela-si gradu de cultura; câ Francia începe a imitá, a copiá cu o aviditate de poporu teneru pe stralucit'a Itali'a atátu in frumsetielele câtu si in defectele ei literarie; sonetele lui Petrarca sunt córdele cele mai dulci pe care canta fia-ce poetu dorerile sale amoróse; Il Decamerone este compilatu fara reserva de Margarota de Bourbon etc. etc. Imitatiunea nu se opresce numai la Itali'a; pe candu Rousard si Pleiada voiesce sê latinesc limb'a franceza, alti scriitori imitéza literatur'a spaniola, si acésta epoca, ca sê nu dîcu asié de vasta imitatiune, este epoc'a de efervescentia si de consolidare a spiritului francezu, este pedestalulu pe care se construesce monumentulu clasicu-literaru alu natiunei franceze. Cea antáia capo-d'opera alu clasicului Corneille (Le Cid) este unu subjectu si o imitatiune spaniola, dar unde se vedu deja trasaturi originale de primul genú a poetului francezu. Racine, Boileau si-otialescu ideile loru la foculu literaturii latine si grece. Ce resulta din acésta imitatiune asié de gresíta dupa D. Maiorescu? resulta câ Franci'a nu-si capota numai o forma literara, cum s'a dîsu, ci o literatura clasica originala a sa, si si-stabilescu limb'a in unu modu permanentu. Din acésta espunere pe scurtu, conchidemu in unu sensu contrariu cu D. Maiorescu, câ imitatiunea este unu faptu normalu la o natiune ce are a se desvoltá de acum inainte, câ este imposibilu de a se poté oprí influinti'a unei natiuni civilizate a supra altei'a care este mai pucina, si câ succesulu nu este compromisú prin acea imitatiune de care bunulu simtiu natiunalu si unu gustu mai perfectiunatu se desbraca cu incetulu, precum, déca ni este permisa comparatiunea: fluturulu si-arunca cós'i'a sa de larva, ajunsu in stare de maturitate.

D. Maiorescu ni mai spune câ, de acea nu avemu ómeni literati, fiindu câ ne tememu de invasiune, finantiele sunt in rea stare etc., ca dovéda aduce domni'a lui Mihaiu Sturz'a.

Regretámu câ suntemu nevoiti a marturisi, câ din punctulu de vedere literaru, acést'a nu mai are sensu in gur'a D. Maiorescu. Este tristu candu cine-va, animatu de o complementia, de o lingusîre pré evidentá, ce nu se póte calificá, voiesce a mistificá pe auditori, falsificandu istori'a; intervertindu ordinea lucrurilor!! Este adevératu câ scriitorii facu parte intregante din societatea ce se reflectéza in scrierile loru, dar nu este mai pucinu adevératu câ inspiratiunea, impulsulu unui scriitoru nu tiene comptu de positiunea sa materiala. Déca studiámu istori'a scriitoriloru eminenti, vedemu câ cea mai mare parte au vietuitu in mediocritate, ba de multe-ori chiar in miseria; si cu tóte aceste, scrierile loru nu au fostu mai pucinu perfecte si numele loru nu au fostu mai pucinu ilustre. Mai multu decátu acést'a, scriitorii absorbiti in subjectulu de care sunt inspirati, sunt neste fiintie parte care nu se ocupa decátu de lumea in care locuescu eroii loru, séu in care planéza conceptiunele loru scientifice. Pe candu Itali'a se aflá incalcata, degradata, cufundata in nenorociri, Ariosto scrie nemoritórea

poema l'Orlando Furioso, plina de veselí'a cea mai nebuna si de glumile cele mai scanteitóre . . . Archimede din Siracus'a aprofundatu in calcule matematice, nu simtiesce pe soldatii navalitori ce se introduc in camer'a sa spre a lu ucide. Multi poeti francezi condamnati la guilotina in timpulu revolutiunei franceze, se róga la cálóii loru sê li mai dee câte-va mominte ca se finéscá ultima loru cantare.

Care este inse dupa D. Maiorescu seclulu de inflorire literara la noi? Pucinu au lipsitu ca se nu díca câ ceea ce la Greci este seclulu lui Pericles; la Romani seclulu lui Augustu, la francezi seclulu lui Ludovicu alu XIV, la noi este — seclulu lui Mihaiu Sturz'a!!.. Si pentru ce? Pentru câ ómenii erau siguri pe averile si viéti'a loru fiindu-câ nu se temeau câ voru fi incalcati de vre o invasiune straina!!. Câte-odata se emitu nisce idei asié de stranie, cari frapéza in unu modu asié de semnificativu pe fie cine, incátu comentarea loru ar face se pérda din burlesculu loru naturalu. . . .

Finindu apoteos'a domniei lui Mihaiu Sturz'a, dlu Maiorescu urmarindu necontentitu subjectulu forma si fondu, se întórce a vorbí de constitutiune, care naturalminte nu póte sê placa dsale: „Englezii, díce dnia sa, au versatu sange seculi întregi pana ce au capetatu acést'a constitutiune, si noi fara nici o sudóre ne o arogamu,“ Strania argumentatiune! Va se díca natiunile nu sunt solidare una de alta in privinti'a progresului. Ceea ce au inventatu Englesii pe cale sciintifica, Germanii nu trebue sê le admita. Pentru ce? Pentru câ pe inventatorii Englezi i-au costatu ani de labóre, pe candu pe Germani nu i costa decátu timpul necesariu spre a întielege teori'a acelorú inventiuni. Natiunea franceza si-versà sangele cu abundantiá in timpul revolutiunii celei mari; din acea esperintia sangerósa se nasce urmatória teoria: toti ómenii sunt egali inaintea legoi. Celelalte popóre nu trebuescu sê admita si sê aplice acea teoria in guvernamentulu loru, trebue ca fia-care poporu sê repeteze sangerósele scene ale revolutiunei franceze ca se ajunga la acela-si resultatu. Omenirea ar trebúi sê se invértéscá in acela-si cercu, generatiunile sê se succedeze una alteia, fara a alogá generatiunei successive tesaurulu de cunoscintie capetate; si déca mi-este permisú a face deductiuni mai departate, fia-care caletoriu la statele unite, trebue ne contentitu sê descopere calea pe Americ'a.

Tóte natiunile au imprumutatu una de la alta, mai multu séu mai pucinu legislatiunea loru, Romanii, acesti maestri in jurisprudentia, pe bas'a caroru legi este stabilitu mai totu dreptulu modernu, sunt ómeni esperti de imprumata de la cetatile grecesci civilizate materialulu din care compunu cele 12 table, fundamentulu loru juridicu.

Ar fi in adevéru curiosu ca numai noi sê ne abatemu de la acésta lege a progresului. . . . Noi unu micu atomu din marele corpu Europeanu de la care dopinde totu fiitorulu, totu progresulu nostru natiunalu, sê ne incingemu biét'a nóstra tíera cu unu muru chinédiescu pentru, ca scriitorii nostri sê fia originali si institutiunile nóstre sê fia indigene.

Este dreptu câ constitutiunea nu este o haina tocmai potrivita pe tali'a nóstra, dar acésta nepotrivire tinde a dispáre din ce in ce; numai ómenii conservatori par' a nu se poté deprinde cu acésta haina ce cade pe umerii loru ca mantalele de plumbu din infernulu lui Dante. Si apoi avemu noi legi indigene pe care sê

le preferăm constituțiunii englese? Codulu Calimabu, este elu destulu de perfectu sêu destulu de romanescu? pôte regulamentulul organicu de trista memoria, sub care viêt'a si avera cetatieniloru erá garantata contra invasiunei straine!... Finindu, nu potu a nu regretá, câ d. Maiorescu vorbindu despre forma si fondu, au neglijiatu pré multu fondulu, fiindu acum si totu-de-una imaginea fidela a credintieloru politice a toturoru acolora ce regreta domnirea lui M. Sturz'a, cu pretiulu chiar de a falsificá lucruri deja constatate pe cale literaria si sciintifica. . . G.

Teatru natiunalu.

(Siedint'ia lunaria a comitetului.)

Comitetulu Societâtiî pentru fondu de teatru natiunalu tienu a patr'a siedintia lunaria domineca la 26 fauru. La acêsta siedintia participara urmatorii domni: vice-presiedintele dr. Alesandru Mocioni, cassariulu Vincentiu Babesiu, membrulu Petru Mihali si secretarii dr. Iosifu Gallu si Iosifu Vulcanu.

Dupa deschiderea siedintiei dlu Petru Mihali, ca unulu dintre membrii insarcinati d'a presintá statutele pentru aprobare ministrului de culte, reportá — pe basea unei informatiuni private — câ aprobarea va urmá in curendu.

Secretariulu Iosifu Vulcanu reportá despre contribuirile mai nôue incurse la dinsulu. A nume:

1) Dlu Arcadiu Popianu, teologu in institutul clericalu din Pesta, i-a inmanuatu sum'a de 53 fl. 10, vinitulu curatu alu unei represintatiuni teatrale, data de tinerimea romana studiôsa din comun'a Sietinu, (prefectur'a Cianadu,) la 4 sept. 1870 in favorulu fondulu teatrului natiunalu.

La acêsta suma contribuirea urmatorii domni: Familia Beckoriana 5 fl., Ioanu Becker 5 fl., Mihaiu Vastagu 4 fl., Mihaiu Draganu 2 fl., Stefanu Michailoviciu 2 fl., Spiridonu Draganu 1 fl., Simeonu Jancai 1 fl., Dr'a Maria Pilanu 1 fl., Teodoru Popoviciu 2 fl., N. Pfadler 1 fl., Paulu Mercea 2 fl., Stefanu Draganu 2 fl., Atanasiu Popoviciu 2 fl., Teodoru Peticu 3 fl., Petru Mesarasiu 1 fl., Moise Mondschein 1 fl., Mauritiu Klein 2 fl., Aureliu Petroviciu 1 fl., Demetriu Antonescu 1 fl., Georgiu Ghebelesiu 1 fl., Moise Schönberger 1 fl. 50 cr., Victoru Vadányi 3 fl., Familia Kókényesi 2 fl., Georgiu Orosu 3 fl., Iustinu Teuceanu 4 fl., Nic. Lutiai 2 fl., Atanasiu Lutiai 2 fl., Georgiu Achimasiu 2 fl., Ioanu Rusu 1 fl., Vincentiu Markoviciu 2 fl., Ios. Csala 1 fl., Metodi Romanu 1 fl., Vasiliu Nicoliciu 1 fl. 50 cr., Demetriu Marcoviciu 2 fl., Petru Stroja 2 fl., Mihaiu Mercea 1 fl., Simeonu Siclovanu 1 fl., Dn'a Alesandra Popoviciu n. Codreanu 2 fl., Antoniu Hydvéghy 2 fl., Georgiu Romanu 3 fl., Gregoriu Torsanu 1 fl., Georgiu Batranuti 1 fl., Ladislau Marcoviciu 1 fl., unu anonimu 35 cr., unu necunoscutu 40 cr., Paulu Maioru 2 fl., Ladislau Sitrák 2 fl., prin dnulu Nicolau Filimonu 3 fl., Mihaiu Sierbanu 2 fl., Ioanu Siclovanu 1 fl., Emericu Popu 1 fl., Ioanu Kaufmann 60 cr., Alesandru Kulin 50 cr., Adolfu Behm 1 fl. Sum'a incursa e 97 fl. 53 cr. din cari subtragându-se sum'a erogata de 44 fl. 43 cr. venitululu curatu e 53 fl. 10 cr.

2) Dlu Georgiu Marchisiu, preotu in comun'a Homorodulu de mijlocu, (prefectur'a Satumare,) a tramisu sum'a de 13 fl. 50, partea competenta din vi-

nitulu curatu alu concertului si balului datu la Baia-mare in 1 sept. 1870 in favorulu teatrului natiunalu si alu institutululu de fete romane in Crisian'a.

La acêsta suma au contribuitu urmatorii domni: Georgiu Maioru, jude cerc. in c. Crasna 1 fl., Betegh Gergely, negutiatoriu 2 fl., Iosifu Bogdanu jurasoru 1 fl., Nicolau Tolocanu, negutiatoriu 1 fl., Alesandru P. Lemenyi, parocu in Crasna 1 fl., Emanuilu Lucaciu, plebanu r. c. 50 cr., Ioane Busitia, profesoru in Sighetu 1 fl., N. Kókényesdi, protopopu 1 fl., Jacinu Beniaminu, egumenu in Bicsadu 1 fl., Vasiliu Chisiu, parocu in Boienesci 2 fl. 50 cr., Georgiu Molnar, protopopu in Turtiu 10 fl., Vasiliu Anderco, protop. in Batareiu 5 fl. Sum'a 27 fl.

Aice trebue sê observâmu, câ — precum inregistramu in nr. 6 alu foi nôstre — din numitululu balu si concertu a mai incursu unu vinitu curatu de 60 fl., care impartându-se in dôue parti, fondulu teatrului avea sê capete 30 fl., de óra-ce inse acêsta suma inca nu ni s'a tramisu, nici noi nu poturamu reportá despre ea in siedint'ia comitetului.

Dupa aceste cassariulu dlu Vincentiu Babesiu reportá despre urmátoriele contribuiuri:

1) Dlu Em. C. Savoiu din Gand in Belgia, s'a deobligatu a platí fondului Societâtiî sum'a de 2000 franci, in rate anuale de câte 400 franci. Dsa a si tramisu rat'a prima adeca 400 fr.

2) dlu deputatu Antoniu Mocioni s'a in scrisu asemene de membru fondatoriu cu o suma de 3000 florini;

3) dlu deputatu Alesandru Mocioni a subscrisu 1500 fl.

4) dlu deputatu Eugeniu Mocioni a subscrisu asemene 1500 fl.

Tôte aceste reporturi se ascultara cu placere, — si in fine se decise, ca indata dupa primirea statuteloru aprobate sê se tiena o siedintia extraordinaria.

In legatura cu aceste, vinimu a ne adresá catra toti aceia, cari incassara contribuiuri in favórea fondulu teatrului, sê binevoiésca a le tramite la loculu competent!

CE E NOU?

*** (Jules Favre si Thiers.) In numerulu presinte publicâmu dôue portrete pompóse, ele represinta pe Jules Favre si Thiers, acei barbati, cari in dfilele mai nôue avura rolulu celu mai importantu in istoria nefericitei Francie, sor'a nôstra mai mare. Publicandu inca in anii trecuti biografieloru, de asta-data nu le vomu repeti.

*** (Teatru natiunalu.) Fratii nostri de dincolo, vinu si ei a salutá si a imbratísia ide'a infiintârii unui teatru natiunalu la noi. Aflâmu, câ in teatrulu natiunalu din Bucuresci se va dá o mare represintatiune in favorulu fondului nostru teatrulu. Dlu V. A. Urechia a adresatu in privint'ia ast'a unu apelu caldurosu catra publiculu din Bucuresci. Ve multiamimu vóue, adevirati apostoli ai romanismului!

*** (Baluri.) Avemu inaintea nôstra dôue in sciintâri despre balu, un'a despre balulu din Baia-de-Crisiu, alt'a despre celu din Bocsia montana. Din lips'a spatiului nepotendu-le publicá, inregistrâmu numai, câ ambele au reesitu splendidu.

Glume si nu pré.

— Dómne câtu de bine mi-pare, câ n'am fete!
In timpul de acuma, deca fetele nu sunt frumóse, re-
manu nemaritate. Ti-poftescu norocu la cele patru fete
ale dtale!

— Apoi si cele urîte au câte odata norocu. Vedi,
si dta ai facutu o parthia buna!

Definitiuunile sarutatului.

Satiriculu: Sarutatulu e absórberea unui sufletu
in altulu. Stórcerea sarutârii e stórcerea unei citróne
in limonad'a séca a vietii. Sarutatulu furatu e unic'a
póma dulce pentru cari te óspuni bucuros la o —
palma.

Juristulu: Sarutulu nu e nimicu, câ-ci nu se
póte privi neci ca servitute neci ca obligatiune. Unii
lu-punu in dreptulu familiaru, si dícu prin analogia,
câ s'ar tiené de *Dos*; inse acestia cetésca L. 74 D. de
dóte const. si se voru convinge de contrariulu. Credemu
câ sarutulu numai ca *donatio inter vivos* póte sê aiba
intiolesu.

Naturalistulu: Dóue anti-poluri impreunate, din
cari tresare apoi ca o schintea electrica.

Moralistulu: Sarutatulu e unu semnu de comu-
nismu alu vietii, deci numai intre casatoriti póte
avé locu.

Mediculu: Sarutatulu e o miscare a muschiloru
labiali, prin care buzele mai antâiu se stringu apoi de-
locu se despartu, deci e unu felu de — sgârciu.

Filosofulu: Sarutatulu e o impreunare voluntaria
de buze, prin care se unescu dóue diferentie cuantita-
tive, si se nasce apoi o identitate objectu-subiectiva
si realu-ideala.

Anticuariulu: Sarutatulu e o datina eredita de
la romani si greci, despre a carei insemnatate adevé-
rata inca nu suntemu in chiaru. Desigur e simbolulu
radielorú sórelui, cari atingu pamentulu, deci, dim-
preuna cu cultulu sórelui, si-trage originea din orientu.

Amorosulu: Sarutatulu e — ceriulu!

Rebus.

De Augustinu Rubenescu.

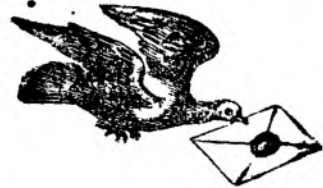
Deslegarea gâciturei din nr. 4.

Ah! ca visulu ce se 'mbina,
Palidu, linu, incetisioru,
Cu o radia de lumina,
Ce-arde gén'a ochiloru,
Tu cantare intrupata,
De-alu aplauselorú fiору
Disparendu divinisata,
Rapisi sufletulu in doru!

Deslegare buna primiramu de la dómn'a: Elena
Craciunescu.

Deslegarea gâciturei din nr. 3 ni-a mai sositu de
la d-ele: Maria Turcu n. Margetici, Silvia Moldovanu,
Julia Moldovanu, Anastasia Leonovicu.

Post'a Redactiunii.

La mai multi — odata pentru totu-de-una! Ne rogamu de
toti aceia, cari s'au abonatu la vr'unu tablou din anii trecuti, se
nu reclame. Amu mai spusu-o, si o mai spunemu inc'odata, ca ta-
blourile din anii trecuti se voru espedá deodata cu celu din semes-
trulu curinte. Acest'a inca nu e gata. Terminulu se va anuncia
mai tardiu. Deci ne rogamu de paciintia! Mai avemu inca patru
luni pana la finea semestrului.

Unu „poetu incercatoriu.“ Se publicamu celu pucinu unulu
din versurile tramise. Éta dar o strofa! Credemu, ca va fi destulu
si atat'a:

Bum-bu-rum-bum-bumu,
Tóte-su numai fumú,
Bum-bu-rum-bum-bumu,
N'ai ce dice, — hum!

Dómnei G. B. Relativu la educatiunea femeiloru ti-potemu
recomandá urmatóriele opere germane mai nóue: „Die berliner
Frauen-Vereins-Conferenz“, care contine dóue disertatiuni de
Nöggerath si Emminghaus; apoi: „Praktische Versuche zur Lö-
sung der Frauenfrage“ de Luisa Büchner; — au mai esitu inca
dóue brosiure, a nume: „Die Stellung der deutschen Lehrerinnen“
de Maria Calm, si „Zur Frauen-Unterrichtsfrage in Preussen“ de
Ulrica Heuschke — asemenea interesante.

Rogare catra mai multi. Acei on. abonanti ai nostri cari in
locu de 5 fi. ni-au tramisu numai 4 fi. sunt rogati a suplini restulu!

Suplementu I.: „Cavalerii noptiú“ tomulu II,
côva XV.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesceiloru, Nr. 9.